

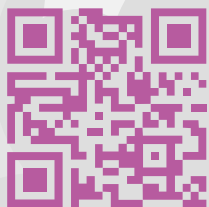
سیب ترش

بزرگترین مرکز مشاوره ای و آموزشی کشور

نسخه ۲۰

LEVELUP

جامعه شناسی ۲

دانلود اپ سیب ترش

سیب ترش در صفحات مجازی

SIIBTORSH

SIBTORSH.OFFICIAL

مرکز کنکوری سیب ترش

مدیر آموزشی : دکتر احمد رضا ورمزیار

سیب ترش : بزرگ ترین مرکز آنلاین کنکوری

نسخه ۲۰ : سوالات لول آپ

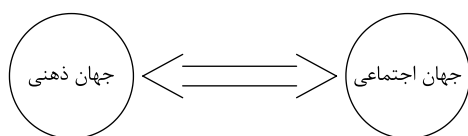
جامعه شناسی ۲ : مثل آب خوردن ۲۰ بگیر

مدیر دپارتمان جامعه شناسی : شکيلا سيار فر

فصل اول : فرهنگ جهانی

جهان فرهنگی

۱) نمودار زیر را توضیح دهید.

۲) دیدگاهی که معتقد است بین جهان ذهنی، فرهنگی و تکوینی تعامل برقرار است را توضیح دهید.

۳) دیدگاهی که معتقد است جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است را شرح دهید.

۴) دیدگاهی که معتقد است جهان تکوینی محدود به جهان طبیعی است را توضیح دهید.

۵) اینکه بین بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد را توضیح دهید.

۶) چه زمانی مسائل مربوط به محدوده فردی و ذهنی به محدوده اجتماعی و فرهنگی وارد می‌شود؟

۷) گروهی که بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند - گروهی که معتقدند جهان

تکوینی، ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف است،

الف) جهان عینی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. - جهان ذهنی و فردی را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.

ب) جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی می‌دانند. - ذهن افراد و فرهنگ جامعه را دارای هویت مادی و طبیعی می‌دانند.

پ) هر دو جهان فرهنگی و جهان عینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند. - جهان فردی اشخاص را نادیده گرفته و بر مسئولیت فرد در قبال جامعه تأکید می‌کنند.

ت) جهان ذهنی را مهم‌تر از جهان فرهنگی و اجتماعی می‌دانند. - ذهن افراد و فرهنگ جامعه را دارای هویتی مادی و طبیعی می‌دانند.

فرهنگ جهانی

۸) تفاوت فرهنگ‌های مختلف در زمینه تاریخی و جغرافیایی در چه مواردی است؟

۹ پاسخ به پرسش‌های بنیادی زندگی را باید در ارزش‌های جهان‌شمول جست‌وجو کرد.

۱۰ جدول زیر را کامل کنید.

الف) سرمایه‌داری	۱) زمینه برای گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌ها
ب) عدالت	۲) آزادی از چه؟
ج) آزادی	۳) مانع قطبی شدن جهان
د) معنویت	۴) پرسش‌های بنیادی
ه) تعهد و مسئولیت	۵) کانون قدرت و ثروت
ی) صهیونیسم	

۱۱ فرهنگ‌های غیرمسئول و جبرگرا چه ویژگی‌هایی دارند؟

نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱

۱۲ دستاوردها و نتایج استعمار توسط کشورهای اروپایی چه بود؟

۱۳ چگونه یک قوم تحت سلطه می‌تواند استقلال خود را دوباره کسب کند؟

۱۴ در گذشته فرهنگ سلطه و استکبار به‌وجود آورده است.

۱۵ جدول زیر را کامل کنید.

الف) استعمار فرانسه	۱- کشور فاتح
ب) امپریالیسم	۲- کشور به‌بندکشیده‌شده
ج) دولت استعماری	۳- استفاده از رسانه و فناوری اطلاعات
د) مستعمره	
ه) استعمار نو	۴- کودتای ۲۸ مرداد پهلوی

۱۶ نتایج اندیشه مردم جامعه تغلب را به اختصار توضیح دهید.

۱۷ هدف مردم جامعه تغلب را توضیح دهید.

نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲

۱۸ و در تقرب و نزدیک شدن به خداوند و رسیدن به مقام خلافت الهی است.

۱۹ مفاهیم زیر را به تعاریف مناسب وصل کنید.

۱) شبه‌جزیره عربستان از شمال غربی (الف) دوره خلافت	
۲) اصول و ارزش‌های ثابت (ب) سلطه روم	
۳) مناسبات قبیله‌ای و عشیره‌ای (ج) اسلام	
(د) دوره استعمار	

۲۰ قبل از انقلاب اسلامی از چه مکاتبی برای مبارزه استفاده می‌کردند و مشکل آن چه بود؟

۲۱ چه عاملی باعث به‌وجود آمدن دوره بیداری اسلام شد؟

۲۲ دوران خلافت را به اختصار توضیح دهید.

۲۳ عصر نبوی را توضیح دهید.

۲۴ شخصیت‌های پیشگام و نخستین بیدار اسلامی را نام ببرید.

۲۵ تفاوت راهبرد استبداد ایلی و قومی با استبداد استعماری چیست؟

۲۶ عاملی که مانع ظهور کامل ظرفیت‌های فرهنگ و ارزش‌های اجتماعی اسلامی در دوران خلافت شد چه بود؟

۲۷ اصول و ارزش‌های اسلامی مطابق با نظام و آدمیان است.

۲۸ استبداد تاریخی - قومی چه تفاوت راهبردی با استبداد استعماری دارد؟ توضیح دهید.

فصل دوم : فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی

✿ باور ها و ارزش های بنیادین فرهنگ غرب

۲۹ جدول زیر را کامل کنید.

روشنگری		
پیامد	ویژگی	دوره زمانی
(۲)	(۱)	قرون ۱۷ و ۱۸
(۴)	(۳)	قرون ۱۹ و ۲۰
(۶)	(۵)	پایان قرن ۲۰

۳۰ اگر روشنگری به صورت حس‌گرایانه درآید چه اتفاقی می‌افتد؟

۳۱ انسان‌ها در فرهنگ دینی چگونه به دنبال نفس‌پرستی خود هستند؟

۳۲ سکولاریسم پنهان را به صورت مختصر توضیح دهید.

۳۳ پایان قرن بیستم شاهد ، در فرهنگ غرب هستیم و گرفتار بحران معرفت‌شناختی می‌شود.

۳۴ با توجه به جدول، ویژگی‌های روشنگری غرب و پیامدهای آن را در دوره‌های زمانی زیر مقایسه کنید.

روشنگری		
پیامد	ویژگی	دوره زمانی
دئیسم	عقل‌گرایی، نفی وحی	قرون هفدهم و هجدهم
دانش‌ابزاری	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	قرون نوزدهم و بیستم
بحران معرفتی	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	پایان قرن بیستم

چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب

۳۵ انقلاب فرانسه را به صورت مختصر شرح دهید.

۳۶ اندیشه لیبرالیسم را به صورت مختصر شرح دهید.

۳۷ رابطه فرهنگ جدید غرب و فلسفه روشنگری را به صورت مختصر شرح دهید.

۳۸ دو پیامد تحریفات در مسیحیت قرون وسطی را توضیح دهید.

۳۹ در جدول زیر، ستون‌های مرتبط را به یکدیگر وصل کنید.

۱- هنر رنسانس	الف) خداوندگاران متکثر
۲- قرون وسطی	ب) فلسفه روشنگری
۳- فرهنگ اساطیر	ج) تأکید بر ابعاد جسمانی و دنیوی
۴- فرهنگ جدید غرب	د) سکولاریسم عملی
	ه) سرمایه‌داری

۴۰ در قرون وسطی رفتارهای دنیوی نظام فئودالی می‌شد.

۴۱ در فرهنگ دینی، حقوق انسانی مبتنی بر و انسان است.

۴۲ در بین علوم مختلف، بیشترین اهمیت را پیدا کرد. فناوری جدید از رهاورد این بخش از علوم است.

۴۳ به تدریج ابزار تسلط انسان بر طبیعت تبدیل شد.

۴۴ نظام فنودالیستی چه نوع نظام اقتصادی است و چرا؟

جامعه جهانی

۴۵ پیدایش قدرت‌های سکولار را به صورت مختصر توضیح دهید.

۴۶ اولین اقدام کشورهای غربی برای درهم شکستن مقاومت فرهنگی کشورهای غیرغربی را توضیح دهید.

۴۷ عامل برتری تجار نسبت به زمین‌داران چه چیزی بود؟

۴۸ در جدول زیر، ستون‌های مرتبط را به یکدیگر وصل کنید.

۱- دولت - ملت	الف) سده نوزدهم و بیستم
۲- انقلاب فرانسه	ب) تأکید بر ابعاد جغرافیا، تاریخی و قومی، نژادی
۳- شکل‌گیری نظام سیاسی و اقتصادی جدید جهانی	ج) جدایی دین از سیاست
۴- در شرایط نیمه‌استعاری	د) ایران، عثمان

۴۹ در جامعه جهانی قبل از ظهور فرهنگ غرب، فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف از جهان حاکمیت داشتند.

۵۰ موقعیت فرهنگی جوامع غیرغربی را در سه مرحله استعمار، استعمار نو و استعمار فرانو مقایسه کنید.

تحولات نظام جهانی

۵۱ کانون‌های قدرت و ثروت برای حفظ منافع خود چه اقداماتی انجام می‌دهند؟

۵۲ دو دیدگاه مطرح‌شده درباره جهانی شدن را توضیح دهید.

۵۳ علوم انسانی غربی چگونه شکل گرفت و چه تأثیر بر فرهنگ غرب داشت؟

۵۴) جدول زیر را کامل کنید.

۱ - دولت - ملت‌های غربی	الف) آمریکا
۲ - تغییرات اقتصادی در سطح جهان	ب) هویت سکولار
۳ - امپراتوری رسانه‌ای	ج) نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک
۴ - صنعت ارتباطات	د) مدیریت انتقال فرهنگ غرب
	هـ) توزیع جهانی فرهنگ

۵۵) چه عاملی باعث شد کشورهای استعمارزده در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند؟

۵۶) برخی معتقدند که جهانی شدن فرایندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد؛ جهانی شدن در حال است.

۵۷) در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود.

۵۸) دولت - ملت‌های اروپایی در مسیر توسعه و گسترش خود به‌صورت در آمدند.

۵۹) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده با قدرت برتر و کشورهای استعمارگر موجب می‌شود تا در سطح جهانی به گونه انجام شود.

۶۰) منظور از اصطلاح «امپراتوری رسانه‌ای» چیست؟ توضیح دهید.

فصل سوم : چالش‌های جهانی

جهان دو قطبی

۶۱) اقدامات لیبرالیسم متقدم را در حوزه‌های اجتماعی و اقتصادی توضیح دهید (۳ مورد)

۶۲) رویکرد مارکسیسم را به اختصار توضیح دهید؟

۶۳) در دامن کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه براساس بلکه بر مدار سازمان می‌یافت.

۶۴) مخالفان سرمایه‌داری تحت‌عنوان قرار می‌گرفتند.

۶۵) جریان چپ تحت‌تأثیر و جریان راست تحت‌تأثیر است.

۶۶) سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی مانند آن را نمی‌داند.

۶۷ سوسیالیسم و کمونیسم رویکرد دارد.

۶۸ مارکس را مرحله برای رسیدن به کمونیسم می‌داند.

۶۹ جامعه آرمانی مارکس را توضیح دهید؟

۷۰ بلوک غرب و شرق چگونه جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کردند؟

۷۱ تأکيدات بلوک شرق در حوزه اجتماعی و اقتصادی را بنویسید؟

۷۲ مشکلات جوامع سوسیالیستی را توضیح دهید؟

۷۳ چالش‌های ذاتی و عارضی را توضیح دهید؟

۷۴ جدول زیر را کامل کنید.

الف) درون فرهنگی	۱- سرمایه‌داران آزادانه به بهره‌کشی از کارگران پرداختند.
ب) سوسیالیسم و مارکسیسم	۲- بلوک غرب
ج) لیبرالیسم	۳- جریان چپ
د) لیبرالیسم متقدم	۴- اعتقاد به مالکیت خصوصی را از بین می‌برد.
هـ) مارکسیسم	۵- چالش بین بلوک غرب و شرق

۷۵ جدول زیر را تکمیل کنید.

چالش جهان دوقطبی (بلوک شرق و غرب)	
توضیحات	نوع چالش
.....	منطقه‌ای یا فرامنطقه‌ای؟
.....	درون فرهنگی یا بین فرهنگی؟
.....	خرد یا کلان؟
.....	مقطعی یا مستمر؟

🌿 جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی

۷۶ نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون را توضیح دهید.

۷۷ اصطلاحات شمال و جنوب را به اختصار توضیح دهید؟

۷۸ «نظریه مرکز و پیرامون» را توضیح دهید؟

۷۹) براساس نظریهٔ مرکز و پیرامون، کشورهای غربی چالش خود را چگونه حل کردند؟

۸۰) واژهٔ صلح و مشتقات آن چند بار در قرآن کریم تکرار شده است؟

۸۱) نظریه‌پردازان غربی پس از فروپاشی بلوک شرق چه دیدگاهی نسبت به جنگ داشتند؟

۸۲) از نظر اگوست کنت جنگ در فرهنگ و جامعهٔ جدید غربی امر نیست بلکه و است.

۸۳) اصطلاحات استعمارگر و استعمارزده را تعریف کنید؟

۸۴) اثر دیدگاه اگوست کنت عامل تولید ثروت در غرب جدید چه بود؟

۸۵) جنگ پدیده‌ای اجتماعی است. جامعهٔ بشری در گذشتهٔ تاریخ خود شاهد جنگ‌های فراوانی بوده است. امپراتوری‌های بزرگ، اغلب مرزهای خود را با پیروزی در جنگ تعیین می‌کردند. برخی از جنگ‌ها نیز منشأ دینی و مذهبی داشته یا ظاهراً توجیه دینی می‌شدند. اما جنگ‌های معاصر از جنبه‌های مختلف با جنگ‌های گذشته تفاوت دارند. دربارهٔ جنگ‌های جهانی اول و دوم چه می‌دانید؟ این جنگ‌ها چگونه به وجود آمدند؟ جنگ سرد در چه دوره‌ای اتفاق افتاد؟

۸۶) قرآن کریم چند نوع جامعه را در مقابل هم توصیف می‌کند؟ توضیح دهید.

بحران‌های اقتصادی و زیست محیطی

۸۷) بحران اقتصادی را به اختصار توضیح دهید.

بحران‌های معرفتی و معنوی

۸۸) یک فرهنگ باید پاسخگوی کدام نیازهای انسان باشد؟

۸۹) فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی چه نتایجی برای پیشرفت به همراه آورد؟

۹۰) دو بعد ظاهری بحران معرفتی - علمی را نام ببرید؟

۹۱) چه زمانی علم مدرن زیر سؤال رفت؟

۹۲) بحران معرفتی جدید از چه زمانی آغاز شد؟

۹۳) دو مورد از پیامدهای اجتماعی گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی را بنویسید؟

- ۹۴ الف) در فرهنگ غرب گرایش به دین و معنویت از سر گرفته شده است و حتی برای پاسخ دادن به نیاز فطری آدمی به معنویت. دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ همانند قارچ از زمین روییده‌اند و عده‌ای از آنها پیروی می‌کنند. بحران معنویت چه زمانی و چرا در فرهنگ غرب پدید آمد؟
- ب) جامعه‌شناسان با چه نام‌هایی از این بحران یاد کرده‌اند؟
- ج) این بحران چه پیامدهایی داشته است؟

فصل چهارم : بیداری اسلامی و جهان جدید

سرآغاز بیداری اسلامی

- ۹۵ سه مورد از شیوه‌های عملکرد روشنفکران چپ را توضیح دهید.
- ۹۶ نخستین بیدارگران در جهان اسلام چه کسانی بودند؟
- ۹۷ اندیشه‌های غالب در جریان چپ (نسل دوم) را نام ببرید.
- ۹۸ تا هنگام فروپاشی شوروی روشنفکران در کشورهای اسلامی جاذبه داشتند.
- ۹۹ قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان ریشه در و این کشورها نداشت.
- ۱۰۰ منورالفکران غرب‌گرا در قدم‌های نخست از در دولت‌های کشورهای اسلامی خود سخن می‌گفتند، در نهایت با حمایت کشورهای غربی را در جوامع خود تشکیل دادند.
- ۱۰۱ ویژگی مشترک و دو تفاوت منورالفکران و بیدارگران اسلامی را بیان کنید.
- ۱۰۲ با توجه به فعالیت‌های اجتماعی - سیاسی زیر، جاهای خالی را پر کنید.

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی		
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی		
انقلاب اجتماعی		

۱۰۳ شباهت «بیدارگران اسلامی و منور الفکران غرب‌زده» در چیست؟

۱) هر دو خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند.

۲) هر دو رجوع به دوران پیش از اسلام را مهم می‌دانستند تا با استفاده از آن، گذشته تاریخی خود را بازخوانی و بازسازی کنند.

۳) هر دو برای شناخت دقیق‌تر هویت سرزمینشان به آراء و اندیشه‌های مستشرقین و مورخان غربی رجوع کرده و از نوشته‌ها و کتاب‌های آنها کمک می‌گرفتند.

۴) هر دو در صدد برانداختن حکومت‌های کشورهای اسلامی بودند تا شکل جدیدی از آن را در قالب ناسیونالیسم در جوامع‌شان پایه‌گذاری کنند.

✿ انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطف بیداری اسلامی

۱۰۴ امام خمینی چگونه انقلاب ایران را آغاز کرد؟

۱۰۵ جنبش عدالتخانه را به‌طور مختصر توضیح دهید.

۱۰۶ سه تفاوت انقلاب اسلامی با انقلاب آزادی‌بخش را توضیح دهید.

۱۰۷ آیا در اندیشه اجتماعی و سیاسی تشیع، مشروطه یک نظام آرمانی بود؟ چرا؟

✿ افق بیداری اسلامی

۱۰۸ نظریه پایان تاریخ از کیست؟ و چه مضمونی دارد؟

الف) از آگوست کنت است با این مضمون که تمدن غربی عامل وقوع جنگ و خون‌ریزی نیست و تاریخ با توسعه اقتصادی جهان به پایان خواهد رسید.

ب) از فوکویاما است با این مضمون که نظم نوین جهانی بر مدار و قطب کشورهای غربی شکل خواهد گرفت.

ج) از هانتینگتون است با این مضمون که بشریت با جنگ میان تمدن‌ها به پایان خواهد رسید.

د) از مارکس است با این مضمون که اندیشه سوسیالیستی و مارکسیستی بر جهان غلبه خواهد کرد.

۱۰۹ مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام چیست؟ توضیح دهید.

۱۱۰ نظریه پایان تاریخ فوکویاما و جنگ تمدن‌های هانتینگتون را با یکدیگر مقایسه کنید.

پاسخنامه تشریحی

- ۱) این نمودار نشان می‌دهد بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد، یعنی هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع عقیده و اخلاقی نیز جویای فرهنگی متناسب با خود است.
- ۲) در نگاه قرآنی، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست، ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی بر اساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد. قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امتهای سخن می‌گوید. در عین حال، جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.
- ۳) این گروه جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ می‌دانند و جهان تکوینی را نیز ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگها و جوامع مختلف می‌دانند؛ در این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.
- ۴) این دیدگاه جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌داند؛ این دیدگاه ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آنها نظیر علوم طبیعی است و این گروه تفاوتی بین علوم انسانی و طبیعی قائل نیستند.
- ۵) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع عقیده و اخلاقی نیز جویای فرهنگی متناسب با خود است.
- ۶) هنگامی که فرد اندیشه خود را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا بر اساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند به محدوده اجتماعی و فرهنگی وارد می‌شود.
- ۷) گزینه «الف»
- ۸) فرهنگهای مختلف، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارند. در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگهای متفاوتی پدید می‌آیند و در زمانی واحد در سرزمینهای متعدد، فرهنگهای گوناگونی شکل می‌گیرند. عمر برخی از فرهنگها کوتاه و برخی دیگر طولانی است. برخی در مناطقی محدود به وجود می‌آیند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کنند ولی برخی دیگر گسترش بسیاری دارند.
- ۹) معنویت
- ۱۰) ۱- ه ۲- ج ۳- ب ۴- د ۵- الف
- ۱۱) این فرهنگها:
الف) منکر نقش انسانها در تعیین سرنوشتشان می‌باشند.
ب) قدرت مقاومت را از انسانها می‌گیرند و آنها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند.
پ) زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.
- ۱۲) اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل‌کشی دست زدند و شمار زیادی از ساکنان بومی را از بین بردند. آنها در یک دوره پنجاه ساله، پانزده میلیون سرخ‌پوست را نابود کردند و مناطقی نظیر هائیتی، کوبا، نیکاراگوئه و سواحل ونزوئلا را که تراکم جمعیتی بالایی داشتند، از جمعیت خالی کردند.
- ۱۳) قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد و اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد.
- ۱۴) امپراتوری‌های بزرگی
- ۱۵) ۱- ج ۲- د ۳- الف ۴- ه
- ۱۶) ایجاد حس خودخواهی است و همواره می‌خواهند دیگران آنان را ستایش کنند و چاپلوسی نمایند و گمان می‌برند که ملت‌های دیگر نتوانسته‌اند به موقعیتی که آنان به‌دست آورده‌اند برسند و اصولاً چنین سعادت را نمی‌شناسند.
- ۱۷) خوار و مقهور کردن دیگران است و آنها نمی‌خواهند ملت مقهور، مالک جان و مال خود و ... باشد. چنین افرادی دوست دارند بر یکایک مردم جامعه خود نیز چیره شوند.
- ۱۸) سعادت و عزت انسان
- ۱۹) ۱- ب ۲- ج ۳- الف
- ۲۰) قبل از انقلاب اسلامی از مکاتب و روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم یا مارکسیسم استفاده می‌کردند. مشکل این مکاتب این بود که وحدت اسلامی را خدشه‌دار می‌کرد و مورد حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلامی تربیت یافته بودند قرار نمی‌گرفت.
- ۲۱) در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت. متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند.
- ۲۲) به سه دوره اموی، عباسی و عثمانی تقسیم شده است؛ ارزش و هنجارهای جاهلی که در دوران نبوی در پوشش نفاق خزیده بود در دوران خلافت نمایان شده و اقتدار جامعه اسلامی در چارچوب مناسبات قبیله‌ای و عشیره‌ای سازمان یافت.
- ۲۳) قبل از ظهور اسلام شبه‌جزیره عربستان از شمال غربی تحت سلطه روم و از جنوب شرقی تحت سلطه پادشاهان ایران بود؛ رسول خدا ۱۳ سال به دعوت و مقاومت با نظام قبیله‌ای پرداخت و حکومت اسلامی تشکیل داد و ۱۰ سال موانع سیاسی برای گسترش آن را برداشت.
- ۲۴) نخستین ← سید جمال‌الدین اسدآبادی
پیشگام ← امام موسی صدر

۲۵) ایلی و قومی ← باوجود هویت غیراسلامی ولی رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلام نداشت و ظواهر اسلامی و دینی رعایت می‌شد.

استبدادی ← به‌دلیل عمل کردن در سایه سلطه جهان غرب، ظواهر اسلامی حذف و در جهت گسترش نیازهای فرهنگی و اقتصادی آنها گام برداشته می‌شد.

۲۶) وجود قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، عثمانی، مغولان، خوارزمشاهیان

۲۷) آفرینش - موافق با فطرت

۲۸) استبداد قومی با وجود اینکه دارای هویت غیراسلامی بود به‌دلیل اینکه پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی

دوری کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند. در مقابل، استبداد استعماری به‌دلیل اینکه در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

۲۹)

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون ۱۷ و ۱۸	۱) عقل‌گرایی - نفی وحی	۲) دنیسم
قرون ۱۹ و ۲۰	۳) حس‌گرایی - نفی عقل و وحی	۴) دانش ابزاری
پایان قرن ۲۰	۵) افول تجربه‌گرایی - نفی تجربه - نفی عقل و وحی	۶) بحران معرفتی

۳۰) وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد. این علم، توان دآوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد (زیرا این پدیده‌ها حسی نیستند) و صرفاً به‌صورت دانش ابزاری، در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار می‌گیرد.

۳۱) نفس‌پرستی خود را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند؛ مثلاً فرعون از خواسته‌های نفسانی خود تبعیت می‌کرد و از دیگران می‌خواست تا از او پیروی کنند. او برای توجیه رفتارهای خود، انسانی دنیوی و طبیعی معرفی نمی‌کرد بلکه خود را در زمره خدایان قرار می‌داد.

۳۲) شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت نظام دنیوی و این‌جهانی قرار می‌دهند و رویکرد گزینشی جهان به ابعاد معنوی و دینی، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن به‌عنوان پروتستانسیسم یاد می‌شود.

۳۳) افول تجربه‌گرایی

۳۴) در زمان رنسانس وحی نفی شده و عقل‌گرایی بدون مذهب و دنیاگرایی پدیدار شد. پس از آن دانش ابزاری برای رفع نیاز و پاسخ به سوالات مطرح شد و از آنجا که دانش به مقام سوالات پاسخ نمی‌دهد در قرن بیستم، ضعف حس‌گرایی و تجربه‌گرایی باعث به وجود آمدن بحران معرفتی گشته و جامعه شاهد افول روشنگری است.

۳۵) انقلاب فرانسه ریشه در حرکت فرهنگی و اندیشه‌های روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد و نخستین انقلاب لیبرالیسم و این انقلاب چهار دهه در سراسر اروپا الهام‌بخش انقلاب‌های دیگر بود.

۳۶) اندیشه جدید سیاسی بر مبنای اصالت انسان شکل گرفت و مباح دانستن همه امور در قیاس با خواست انسان یعنی آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی که مستقل از او باشد در این اندیشه مبدأ بودن آدمی برای همه ارزش‌هایی است که به خواست او شکل می‌گیرد.

۳۷) فلسفه روشنگری به عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب نفوذ کرد؛ بدین‌ترتیب، سکولاریسم در باورهای بنیادین نهادینه شد. دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه را برای گسترش فلسفه روشنگری فراهم کرد و فلسفه روشنگری و سکولاریسم از سطح عملی و ظاهری فرهنگ غرب به سطح نظری و عمیق آن تسری یافت و این رویکرد به‌وسیله هنر و تفاسیر پروتستانی در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرد.

۳۸) در سطح اندیشه و نظر، مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند و در سطح زندگی و عمل مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم به‌سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند. کلیسا در این مقطع، عملکرد دنیوی خود را در پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کرد.

۳۹) ۱- ج ۲- د ۳- الف ۴- ب

۴۰) توجیه دینی

۴۱) ربوبیت پروردگار - فطرت الهی

۴۲) علوم تجربی

۴۳) علم جدید

۴۴) نوعی نظام ارباب-رعیتی و نوعی برده‌داری فراگیر است. زیرا در این نظام، کشاورزان وابسته به زمین‌های اربابانی بودند که برای آنها کار می‌کردند و امکان جابه‌جایی و نقل و انتقال نداشتند.

۴۵) با زوال حاکمیت کلیسا و حاکمیت فنودال‌ها شکل گرفت و با انقلاب فرانسه دولت‌های جدید شکل می‌گیرد که تأکید بر قومیت و نژاد و جغرافیا دارند و هویت دینی ندارند و رسماً جدایی دین از سیاست را اعلام می‌کنند.

۴۶) استفاده از مبلغان مسیحی به‌منظور ایجاد اختلال در فرهنگ عمومی و استفاده از سازمان‌های فراماسونری به‌منظور تأثیرگذاری بر نخبگان سیاسی است.

۴۷) رشد تجارت، رشد برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقا به مزارع آمریکا و انتقال ثروت به جوامع اروپایی

۴۸) ۱- ب ۲- ج ۳- الف ۴- د

۴۹) هریک در بخشی از جهان

۵۰) - در استعمار قدیم کشورهای غیرغربی به لحاظ اقتصادی آسیب‌پذیر بودند چون توجه، بیشتر به قدرت نظامی بود.

- در استعمار نو، علاوه بر استقلال اقتصادی، استقلال سیاسی کشورهای غیرغربی نیز به خطر افتاد زیرا جوامع غربی برای این جوامع، دست‌نشانده تعیین می‌کردند.

- در استعمار فرانکو، اصالت بر تسلط فرهنگی است و تغییر فرهنگ اولیت این نوع استعمار است و هویت فرهنگی کشورهای غیرغربی در پوشش جهانی شدن و از طریق رسانه‌ها به خطر می‌افتد.

- ۵۱) از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را نیز برمی‌دارند و انتقال اقتصادی کشورهای مختلف و سیاست‌های ملی را مخدوش می‌سازند.
- ۵۲) برخی معتقدند که جهانی شدن، فرایندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد و جهانی شدن درحال ایجاد نظم نوین است که جریان نیرومند تجارت و تولید بین‌المللی آن را پیش می‌راند و دیدگاه دوم مخالف آن است، معتقد است درحال حاضر ایجاد اقتصادی و سیاسی جهانی شدن به‌گونه‌ای نیست که انسجام جهانی را به‌دنبال آورد بلکه چالش و تضادهایی پدید می‌آورد و چالش‌های مقابله با آنها بیشتر با جنبش‌هایی انجام می‌شود که فراتر از مرزهای سیاسی دولت عمل می‌کنند.
- ۵۳) علوم انسانی بر اساس بنیان‌های هستی‌شناسی و انسان‌شناختی و معرفت‌شناسی غرب بعد از رنسانس شکل گرفت، حیات و زندگی آدمی را بدون توجه به ابعاد معنوی آن به‌گونه‌ای سکولار و دنیوی تعریف می‌کند و سازمان می‌دهد؛ ترویج علوم انسانی غربی عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب ایفا می‌کند.

۵۴) ۱- ب ۲- ج ۳- الف ۴- د

- ۵۵) اقتصاد وابسته کشورهای استعمارزده، دولت‌های مستقل این کشورها را ناگزیر می‌کند تا در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.
- ۵۶) ایجاد نظم نوین
- ۵۷) اقتصاد سرمایه‌محور
- ۵۸) قدرت‌های استعماری
- ۵۹) نظامی و سیاسی - تجارت - نامتعادل
- ۶۰) موقعیت برتر کشورهای غربی و در رأس آنها آمریکا در عرصه رسانه سبب شده تا ناظران بسیاری از امپراتوری رسانه‌ای سخن بگویند.
- ۶۱) نظام ارباب رعیتی و ارزش‌های اجتماعی مربوط به آن را در هم ریخت و کشاورزان را از بردگی رها کرد. به آنها اجازه مهاجرت داد و اجازه داد درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند.

۶۲) مارکسیسم در نیمه دوم قرن ۱۹ به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت. رویکرد جامعه‌گرا برخلاف لیبرالیسم که رویکردی فردگرا است، از نظر اقتصادی، مخالف خصوصی‌سازی بود. در جامعه آلمانی کارل مارکس، سوسیالیسم مرحله انتقالی برای رسیدن به کمونیسم است. رویکرد مارکسیسم به عالم سکولار است و در چهارچوب همان بنیان نظری فرهنگ غرب به حل مسائل اجتماعی می‌پردازد.

- ۶۳) ثروت - قدرت
- ۶۴) جریان چپ
- ۶۵) کمونیسم - سوسیالیسم - لیبرالیسم
- ۶۶) امپریالیسم - مطلق
- ۶۷) جامعه‌گرا
- ۶۸) سوسیالیسم - انتقالی
- ۶۹) از فردگرایی لیبرالیسم و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کند و مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و به سمت سوسیالیستی و کمونیستی می‌رود.

- ۷۰) بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کردند.
- ۷۱) تأکید بر عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار داد.
- ۷۲) در جوامع سوسیالیستی با از بین رفتن آزادی افراد به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی معنوی بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت و منجر به پیدایش طبقه جدیدی شد. با اینکه مارکس و مارکسیست‌ها، طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند و مورد انتقاد قرار می‌دادند، اما در دامن کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه بر اساس ثروت بلکه بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.
- ۷۳) چالش ذاتی ریشه در عقاید و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی دارد و چالش‌های عارضی در اثر عوامل خارجی پدید می‌آیند.

۷۴) ۱: (د)

۲: (ج)

۳: (ب)

۴: (ه)

۵: (الف)

۷۵)

چالش جهان دوقطبی (بلوک شرق و غرب)	
نوع چالش	توضیحات
منطقه‌ای یا فرامنطقه‌ای؟	منطقه‌ای (جنبش‌های ضداستعماری مثل جنبش الجزایر، ویتنام) فرامنطقه‌ای (بحران زیست‌محیطی، چالش بلوک شرق و غرب)
درون فرهنگی یا بین فرهنگی؟	درون فرهنگی (تقابل لیبرالیسم با سوسیالیسم) بین فرهنگی (غرب با اسلام)
خرد یا کلان؟	خرد (بحران‌های سیاسی و اقتصادی کشورهای هم‌پیمان غرب، اختلاف ژاپن با چین) کلان: فقر و غنا، شمال و جنوب
مقطعی یا مستمر؟	مقطعی (بحران‌های اقتصادی، بیکاری، رکود) مستمر (فقر و غنا)

- ۷۶) این نظریه ضمن اعتراف به شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی، اولاً با طرح دیگر تمدن‌ها در عرض تمدن اسلامی، جایگاه برجسته و منحصربه‌فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت. ثانیاً با طرح جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی، توجیه می‌کرد و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گرداند.

- ۷۷) کشورهای صنعتی ثروتمند در نیمکره شمالی و کشورهای جنوب در نیمکره جنوبی فقیر هستند. این مفاهیم بعد از جنگ جهانی دوم مطرح شده است به اعتقاد برخی اندیشمندان چالش اصلی، چالش بلوک شرق و غرب نیست، بلکه چالش فقیر و غنی است.
- ۷۸) به نقش مرکزی کشورهای غربی و صنعتی اشاره دارد معتقد است که کشورهای مرکزی با عملکردشان موجب ضعف کشورهای پیرامونی شده‌اند کشورهای غربی برای حل چالش درونی خود از طریق استثمار کشور غیرغربی آن را حل می‌کنند. آنها با انتقال ثروت از کشورهای پیرامون خرج رفاه کارگران و اقشار ضعیف خود را تأمین کنند.
- ۷۹) برای حل چالش درونی خود آن را از طریق استثمار به کشورهای غیرغربی منتقل کردند.
- ۸۰) ۱۸۰ بار
- ۸۱) جنگ را از کشورهای غربی به فرهنگها و تمدنهایی منتقل کرده‌اند که دوران استثمار تحت سلطه جهان غرب قرار گرفته بودند.
- ۸۲) ذاتی - عارضی - تحمیلی
- ۸۳) این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقد هستند چالش بین کشورهای فقیر و غنی محدود به اقتصاد نمی‌شود، بلکه ابعاد فرهنگی دارد و مشکل اصلی کشورهای فقیر را ضعف اقتصادی نمی‌دانند بلکه خودباختگی فرهنگی و الگوپذیری مقلدانه است.
- ۸۴) رشد علوم تجربی و صنعت و تسلط بر طبیعت
- ۸۵) جنگ جهانی اول در سال ۱۹۱۸ - ۱۹۱۴ و جنگ جهانی دوم ۱۹۴۵ - ۱۹۳۹ اتفاق افتاد. این دو جنگ بزرگ‌ترین جنگ‌های تاریخ بشرند. کشته‌های این دو جنگ تا ۱۰۰ میلیون بیان شده است. در جنگ جهانی اول بار اول از سلاح شیمیایی استفاده شد و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد. این جنگ با درگیری کشورهای اروپایی ایجاد شد و هیچ‌کدام از دو جنگ منشأ دینی نداشت و با اندیشه‌های ناسیونالیستی رفتار خود را توجیه می‌کردند. جنگ سرد در سال‌های ۱۹۴۵ - ۱۹۹۱ اتفاق افتاد.
- ۸۶) دو نوع جامعه را:
- الف) جامعه‌ای که هرگونه ستیزه و نزاع ناشی از خون، نژاد، طبقه، ملیت، جغرافیا و... را از بین می‌برد و همه بشر را بر مدار آرمانی حقیقی و امیل جمع می‌کند.
- ب) جامعه‌ای که به گروه‌ها و دسته‌های پراکنده و متخاصم تجزیه می‌شود؛ امکانات گروهی آن پراکنده می‌شود و ظرفیت‌ها و نیروهای آن نابود می‌گردد.
- ۸۷) قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد، تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند و کارخانه‌ها تعطیل می‌شود و کارگران بیکار می‌شوند. اولین بحران اقتصادی ۱۸۲۰ م. در انگلستان به وجود آمد و مهم‌ترین بحران اقتصادی بین دو جنگ جهانی اول و دوم ۱۹۳۳ تا ۱۹۲۹ پیش آمد که چهل میلیون کارگر بیکار شدند و بحران اقتصادی معاصر در سال ۲۰۰۸ در آمریکا و اروپا شروع شد.
- ۸۸) یک فرهنگ علاوه بر نیازهای جسمانی و دنیوی انسان، پاسخگوی نیازهای فطری آدمی (حقایق قدسی و ماوراءطبیعی) باشد. همان گونه که بی‌توجهی به ابعاد دنیوی به بحران منجر می‌شود، غفلت از ابعاد معنوی شکل دیگری از بحران را به دنبال می‌آورد.
- ۸۹) نه تنها به آرمان انقلاب فرانسه نرسید، بلکه با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.
- ۹۰) ۱- افول روشنگری و شکل‌گیری پست‌مدرنیسم ۲- ناسازگاری بین ابعاد معرفتی با نیازهای اقتصادی و سیاسی
- ۹۱) در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت.
- ۹۲) از زمانی که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و همچنین وابستگی آن به معرفت غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد.
- ۹۳) برخی نخبگان غربی را به جستجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت و دیگر اینکه مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند به سوی هویت دینی خود فراخواند.
- ۹۴) الف) در سال‌های پایانی قرن ۲۰ با وجود حوزه‌های هنر، اقتصاد، سیاست و علم، فرهنگ تخریمی هر یک از این حوزه‌ها سکولار دنیوی شد ولی فرهنگ عمومی همچنان دینی باقی ماند.
- ب) پساکولاریسم، افول سکولاریسم
- ج) برخی نخبگان غرب در جست‌وجوی سنت‌های دینی برآمدند. مهاجران غرب به هویت دینی خود بازگشتند. بازار مأموریت‌های کاذب رونق گرفت.
- ۹۵) برخی حرکت‌های اجتماعی‌شان را آشکارا به صورت مکاتب غیرتوحیدی مطرح می‌کردند و برخی از رویارویی مستقیم با باورهای دینی مردم خودداری می‌کردند، برخی اندیشه‌های خود را در پوشش دینی به صورت نوعی روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی پدید آوردند.
- ۹۶) سید جمال‌الدین اسدآبادی و شاگردانش
- ۹۷) ناسیونالیسم، سوسیالیسم، مارکسیسم
- ۹۸) نسل دوم (چپ‌گرا)
- ۹۹) اعتقادات - پیشینه تاریخی
- ۱۰۰) ضرورت اصلاحات - حکومت‌های سکولار
- ۱۰۱) هر دو خواستار اصلاح رفتار دولت‌های مسلمان بودند. نخستین بیدارگران اصلاح را بازگشت به اسلام می‌دانستند، ولی متوالفکران اصلاح را در تقلید از غرب می‌دیدند. نخستین بیدارگران به دنبال اتحاد ملل اسلامی بودند، اما متوالفکران به ناسیونالیسم روی آوردند.
- ۱۰۲)

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

۱۰۳ هر دو خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند.

۱۰۴ شاه در حاشیه دولت‌های غربی و در جایگاه امن قرار داشت و مأموریت آن حفظ امنیت بود و روشنفکران چپ از محنه رقابت سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

۱۰۵ جنبش عدالتخانه حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل کرد و هدف آن اصلاح شیوه زمامداری شاه بود و به دنبال تغییر ساختار سیاسی جامعه بود و یک انقلاب اجتماعی است.

۱۰۶ ۱- انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب مارکسیسم، سوسیالیسم، کمونیسم بود و انقلاب اسلامی براساس باورهای اسلامی و آموزه‌های فقهی و هستی‌شناسی توحیدی شکل گرفت.

۲- انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب با جنبش‌های چریکی و حزبی همراه بود ولی انقلاب اسلامی یک حرکت فراگیر بود.

۳- انقلاب آزادی‌بخش برای مقابله با غرب از حمایت بلوک شرق برخوردار بود و در صورتی که انقلاب اسلامی در مقابله با بلوک غرب نه تنها به بلوک شرق وابسته نبود بلکه حرکات ضد کمونیستی هم داشت.

۱۰۷ خیر، در اندیشه اجتماعی و سیاسی تشیع، مشروطه یک نظام آرمانی و مشروع نبود بلکه: الف) نظامی بود که در شرایط ناتوانی از برقراری حاکمیت آرمانی، ب) در قیاس با نظام استبدادی ترجیح داده می‌شد.

۱۰۸ گزینه «ب» از فوکویاما است که نظم جهانی بر مدار و قطب کشورهای غربی شکل خواهد گرفت.

۱۰۹ سلسله جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه.ش است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی (لیبی، یمن، مصر و تونس) منجر شده است.

۱۱۰ نظریه پایان تاریخ فوکویاما:

این نظریه از نخستین نظریه‌های کشورهای غربی است که فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کند.

نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون:

این نظریه ضمن اعتراف به شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی:

اولاً با طرح دیگر تمدن‌ها در عرض تمدن اسلامی، جایگاه برجسته و متحصربه‌فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت.

ثانیاً با طرح جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی، توجیه می‌کرد و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گرداند.

